

Betreft: schriftelijke input consultatie sectorale samenwerking

28 april 2022

Beste Hannah Tijmes,

Het Ministerie van Buitenlandse zaken werkt op dit moment aan de uitwerking van haar nieuwe beleid voor IMVO sectorale samenwerking. Een essentieel onderdeel om naast IMVO-wetgeving bedrijven te stimuleren om impact te maken. Bij de consultatie konden bedrijven, vakbonden en maatschappelijke organisaties hun visie geven op vier specifieke punten. Naar onze indruk zijn de grote lijnen reeds uitgezet. Hierbij willen als sociale partners onze zorgen uiten over het beleid. Naar wij hopen kan de informatie die vanuit de praktijk u bereikt u hierbij van nut zijn.

Alhoewel de Tweede Kamer zich meermalen in positieve zin uitsprak over de wijze waarop IMVO convenanten zijn ingericht en worden uitgevoerd, laat het ministerie ons telkenmale weten geen partij meer te willen zijn bij de multistakeholder-initiatieven. Wij wijzen echter op brede steun voor de convenanten-werkwijze zoals verwoord in de motie Amhaouch, nummer 35925-XVIII-#33 .

Naar wij menen kan de Nederlandse overheid op een aantal manieren recht doen aan haar verantwoordelijkheid voor het beschermen van de mensenrechten, zoals geformuleerd in de UN Guiding Principles for Business and Human Rights.

Om de gewenste impact voor waardig mensenleven te garanderen is het van belang dat bij het inrichten van een nieuw instrument op sectorale samenwerking in elk geval het volgende in oenschouw wordt genomen:

- dat de Nederlandse overheid een sterke, actieve rol speelt en aanwezig is bij de beoordeling, uitvoering en evaluatie van ingediende IMVO projecten;
- dat de Nederlandse overheid het voortouw neemt en een leidende rol speelt bij het opstellen van sectorrisico-analyses en het bepalen van de meest substantiële risico's op het schaden van mens en milieu;
- dat de OESO Richtlijnen en de daarbij behorende 6 stappen bij het opstellen van criteria voor IMVO projecten volstrekt serieus worden genomen. Het betrekken van maatschappelijke organisaties en vakbonden in Nederland en in productielanden moet daarom een voorwaarde zijn voor bedrijven om steun te ontvangen van de overheid.
- dat ondersteuning van de uitvoering van het sectorale projectenwerk onafhankelijk gebeurt en met gedegen kennis van zaken;
- dat er in het kader van beleidscoherentie rekening wordt gehouden met het snel goed werk maken van verantwoorde inkoop door de Nederlandse overheden, het handhaven en naleven van IMVO-criteria voor exportsubsidies en het samenstellen van handelsmissies, en bij elk nieuw instrument dat de overheid ontwerpt om bedrijven te stimuleren en te ondersteunen IMVO goed verankerd is.

- dat de focus gericht is op het bereiken van impact in de keten en in productielanden; dat daarom het aansluiten van zoveel mogelijk bedrijven, leverage en dus aansluiten bij bestaande sectorale/multistakeholder-initiatieven van belang is;
- dat de Nederlandse overheid een gerichte rol speelt bij het inrichten en faciliteren van de toegang tot remediation en compensatie van geleden schade.

Van de IMVO Convenanten hebben we geleerd dat onduidelijkheid over de aan te pakken risico's kan leiden tot het blijven steken in het plukken van laaghangend fruit. Impact 'on the ground' vereist dat de oorzaken worden aangepakt van het schenden van mens en milieu, en dat dat samengaat met overheidsoptreden dat daar doeltreffend aan bijdraagt.

Wij stellen daarom het volgende voor:

1. Financiering van IMVO samenwerkingsprojecten wordt slechts toegekend onder de voorwaarden van het betrekken van maatschappelijke organisaties en vakbonden, in Nederland en elders. Een goed gerichte sectorale, sociale dialoog is als criterium onderdeel van al deze projecten, in lijn met motie 26485 nr. 340 (Van den Hul & Van den Nieuwenhuijzen) ;
2. De ondersteuning van projecten wordt door een onafhankelijk secretariaat gevoerd met gedegen kennis van zaken. Immers: het principe "wie betaalt, bepaalt" mag hier niet leidend zijn.
- De Nederlandse overheid is bij de uitvoering van IMVO projecten niet alleen financierder maar leidt het implementatie- en evaluatie proces en betreft daarbij de ambassades; Bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben de overheid nodig als partner in het aanpakken van verbetering mensenrechten, zoals aanpak kinderarbeid en leefbaar loon en de overheid moet dus ook partij zijn in deze sectorale aanpak;
3. De Nederlandse overheid draagt zorg voor een 5-jaarlijks actueel te maken sectorrisico analyse waarbij wordt benoemd welke risico's in welke sectoren en regio's het meest substantieel zijn, en neemt deze risico analyse als leidraad voor de beoordeling van ondersteuning van IMVO projecten;
4. De Nederlandse overheid stimuleert bedrijven tot deelname aan IMVO trajecten en pakt in dit kader een actieve rol - deelname door meerdere bedrijven of branches per sector leidt immers tot méer van de door allen gewenste impact;
5. Een effectief flankerende agenda prikkelt bedrijven in positieve zin en geeft mogelijkheden om de Nederlandse overheid als opdrachtgever en ondersteuner de juiste voorbeeldrol te laten vervullen - er wordt daarom haast gemaakt met het gecoördineerd uitvoeren van de agenda op het gebied van MVI, de naleving en handhaving van criteria op het gebied van export krediet verzekeringen en andere overheidsinstrumenten en op het gebied van het samenstellen van handelsmissies. Een coherent, duidelijk en uitvoerbaar beleid van de overheid kan op die manier bijdragen aan het vergroten van marktkansen voor bedrijven met respect voor mens en milieu.

6. Het prioriteren van de ILO voorwaarden scheppende vakbondsrechten - vrijheid van vakvereniging en het recht op collectieve onderhandeling wordt als criterium voor toe te kennen IMVO overheidsmiddelen toegevoegd. Deze rechten zijn in bestaande sectorrisico analyses standaard als meest substantieel aan de orde. Tijdens de laatst gehouden consultatieronde werd door het multidisciplinair samengestelde gezelschap deze nadruk ondersteund. Diverse SER IMVO adviezen gaven deze richting al eveneens.
7. De Nederlandse overheid verzekert een optimale toegang tot remediation en compensatie van geleden schade in wet- en regelgeving. Door het ondersteunen en richting te geven aan sectorale samenwerking helpt de Nederlandse overheid daarnaast bedrijven om ervoor te zorgen dat klachten geëscaleerd kunnen worden, dat er budget is om de toegankelijkheid te vergroten en dat de klachten snel en gedegen kunnen worden opgevolgd, zodat een rechtsgang zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

Mochten er vragen zijn of mocht u ons anderszins willen spreken, wij gaan graag met u in gesprek.